

Холарзанаах 1942 он сайнна.

Созуруу цоттаах сэрхи бара тураа, немсүтэр дөйдү үөлүн дүзхи кхирдэр кхиран кетитхээрэ, иини лэригэр түбэснети барытын үлти көтөн урусхалмаан кул-көлөр оқоролор... Итинхи биһигэс Үөсүүдэ сайыннык дьокучар Собакин Василий Кузьмич дээн кырдьаас инвалид оқоньор нууцталы халыантхон уу сахалыы аахан сөхтөрөрө да халыан сонуна сонутара дээнэ.

Үөт кураан, сүт дьыл буолбута.

Колхозтаахтар үрэх бастарынан өттүү бардымтара. Атырдьах ыйыгар сокулар сурах иһилиннэ. Обком бюрота Үүрэн оройдоонун колхозтарын Үөтү көһөрөн оройон наадатыгар балактатар буолбуттар. Байыаннай бириэмэнэн туһанан суһалнык тэрийэн колхозтаахтары барыларын – оқолору, кырдьаастары, ыарыһаастары кэрэйдэжкэ сүөлү кырдук үлти үүрэн дөйдүбүтүттэн күөс өттүкөн көһөрөн бардылар.

Биһиги Ленин аатынан колхозпут 171 колхозтаада Көбөтүн оройдоонун Иккис Ачүчүн көһилигээр, Мөсүрүк Күөл дээн сиргэ итиннэс өтөхтөрү сөхсүйэн олохтутун алтынныы 14 күнүгөр буулуудут.

Аара айаһынныгар хас да кинибитин үтүдөх тутан тий-биллти. Олохтоохтортон биһир да киһи көрөдүтэ, барыта бэлдэнкэ тийиһэжхит дүдбимтэрэ сыһыа бодло. Ас-чөл, дүрдүк сүөх, көһүрүкөн сабүт сүөлүкү сиибит.

Көпөтүтэн суһал дьаһал ылынан Айдан өрүс төрдүттэн Көтөдүлүттэн тийдэн ааһан ыйааһын көтөһө аһан сиһиһа.

Көпсэтүүлэн сунаа даһал ылынан Андан өрс төрдүүлэн
Батамсайыттан тийэн адалан ыйдаады нурна дин дууһаа
3-4 киһиэ : : Бүрдүк : түкүттэн алаастыбыт.

Аһах көүрэтэн 26 оһону икки оһуһаа, илдьэн иктер-
накка туттардылар.

Отунна сүөлүлээхтөрүн олохтохтортон от иэс ылан
саңа ^{сүөлүлөтөр} хотонусынан кыстаттылар. Сүөлү көннүмэн өллөмүкэ бары
түкүттэн сизин буолар.

Бир оһоньор муһа илдьибит эбит, онон ол дойдуга күүлэримэр
ыраататка эрэ муһаалаан көрдүлэр да мэллүүдүлэр, күүл кы-
тыһы кута буолан үөхкэ түлэрэн балык дүтүнүн да көрдүлэр.
1943 с саас Рыбтрест улахан муһаа биэрбит, биригээдэ тэринэн
Быраңаатталаах дүзүн улахан күүлүэ тийиэх муһуу аннынан
муһаалаан бастаан мэллүүбүтүлэр, тэдонатын да билбэттэр, муһу
да хааныа бэрт эбит. Чөрүйүхэ суох тыа доһоо балык ыба-
тактар. Муһу барбытын кэһнэ арыый чөрөнөн маж сааһа
дэбэ элбэх балыгы хостобуттара. Бастаан балыгы хадда
туһуһуру эһиз сааһабааттара, чөрөтэр кийи суох этэ.
Улахан муһаада үйүктөөх оһоһо наада буолбутулар Бытыай
кэһнэ лаппыһа оһоһону оһорбута, нэс эрэ этэ туһаала-
быта аһай. Муһу, уһаат аһалбыттара. Элбэх буһуһаа бэй-
лэрэ бийлээрихэн туһаабыттара. Быраңаатталаах илин
биэрээр элбэх балык оһордук туһан хаалдыта.

Сайын күүл саһуруу өттүгэр көһөн онно олохсуйан
буһаабыттара, маһа балыга сордоһ, быраңаатта этэ.
Туһуһууру ныймаһын баһылаан Маһааһа таһааран тут-
таран нурна бүрдүк, арыы, сааһар ылбыттара үчүгэй бэрдэ.
Туһуһуу да доһуһу бэйлээрин мыйдырдарынан, дуһуһуру-
рынан балыктыһы баһылаабыттара, фронт туһуһуу кы-
лааттары кийлээрихтэрэ. Балык биригээһиннэн Собакин

Таврил Андреевич этэ, бронялаан армияда иппотхмөрэ.

Балык тахсан тото-хака аһаан сэмиз-күс ылынан өссө күскө үлэйдүбүтүр эрэ. Муус токуор дүэри балыктаан элбэх балыгы туттарбытара.

Балыкситтар муураалаан балык туттарбыттарын кэннэ
рыбтрест үлэйдикэ ^{харитонов Василий Петрович аһаанынан} Крайин Колхозтаастарга картожанан
5-тин, 8-тыи килимүз дүэри бурдук, арын
саахар, табаак бэрдэрбит. Ону Мастаахтын председателбит
Тестерев Николай Николаевич, биригэдиир Собаккин Таврил
Андреевич, сородор Платонов Петр Петровичыыр атынан
Тогурук күүлэ олооскуларга илдьэн бүэрэн испиттэр,
Ути 1943с айыныттан этэ.

Оттон 1943 сылаахха бэс ыйыгар дүэри Тестерев Н.Н.
оттон-малтан булай ^{ууһа} дүүһа 3-4 киимэ бурдугунан хаахыйбыт.
Ол аһаа буолбакка улахан оһуу-сүтүү тахсыбыт. Саагадымга
дүэри 15 киимэ, бэс ыйыгар дүэри ^{барыта} 62 колхозтаах өлбүт.

Пандастарын дуолугар суулаан таһааран дьинд айаар кыстаан
испиттэр, эрдэлэбүтүр эрэ аһыйах килимэ бурга коммуттэр,
кэннэкилэри саас ирийдик буолтун кэннэ отох нинигэр
түһэттэбүтүр.

Төһүрдэ тото аһаабыт килимэ ныйи дүөн, хойуу хааны,
алаады сүбүт килимэ, дойдубутугар тийион көнө, сибэккилээх
хоннуугар хааппыт, саагынынан тыыммыт килимэ дүөн
дойдугарын ахтан сууралла сытан, ыра база санаани
кэпсэткөн атахтаа сыппыт килимэ сарсыарда көһүйбүт
буолар. Григорьева Татьяна Петровна үс састаах уола
ийэтин хооннуугар өлбүтэ, икки ыйынан бэйэтэ бытыбыта.
Романов Константин Дмитриевич көргөһүккэн, кыһынынан
бидэтин хоннуугар бысаһан бардытара. Романов Петр
Дмитриевич икки оһуунаан, Сокольников Егор Павлович
таахтан алта килимэ, Собаккин Василий Кузьмичтаах (Уыыга)

Бишр балазанца олорбуттара, бары алтыан эжинилэр, ол ичинтэ
түрт уол озо, Посельской Улья Гаврилытаахман биос,
Пестерев Иван Гаврилыевичтан - түрт, Григорьев зор
Згоровичтан - түрт кичи сырдык томыннара бытыбыта.

Летим аатынан

колхозтан 32 аю, ыггаат олдуна ^{бу дьонтой} дэлэ элбэх аю-

уруу цоохно, тэнийнэ энэ дуо : ; созоох Үьбэг түүрт

Бүрээс хааннаах, Эмдэй-сэмдэй цолаттарыгтан..

Дболлут эрэгдэхтэр олох билбэжкэ барбынтара: коңур сым-
лыгар дэйдүбүтүгэр оң буолуогун, төттөрү көхүрүүсүгүрүн.

Мыннанга бысылар дигори суобастарын, китилиши басымыларын суугар
баткестер, цорбаталжары. Хотонго колхоз суогуна, Масмасе^{та}.

Бурдук, тоң балык, таба этэ бээр дьаарыстанан кысманан
тасан бириккеннэн сабышан турарын көрөр биир эттилэр,

Бийр да кити суобанын киртиллэмдэ, дьикнэх саханын
Кытаанах характер дүөн ити этэ.

Быралыйар бырасны буолун буруйа суокутулар кыайыы тура
дуон олбут уруусаан дьоммут, комус конгоэри бекаттарбыт,
батыларбыт - бырааттарбыт, эдьийдэрбит - убайдарбыт, ийинер-
бит адаларбыт, эһэлэрбит - эбээлэрбит — бишрээ цөөкэдбит
комуона дьоммут.

Көмүс уңдоохунун Котокпоңбут дии, Кичилги харал-
мбаттыгыт, ааккыт - суолгут да уңуулан барда, көрүстө-
бүт да ситэ оңорулмубата.

Энэчлэн олзуурч буйн сажа норуутын трагедийнхан
бурма. Тыннаах сэгдээр өтгүдүт, Энэхэ тыннаахтын тухары
Үйд-Саас тухары норуон-норцүйдүт, сүгүрүйдүт!!!

Түүнчлэн этгэхдэ хоёрдугаар багшм калмакшаамаар икки ажаага
босоо бастаа кыайан тулуйбат ыкырыкшааа уруубууяаларыга
дасуу тулуйурдари, чинэ хорсун батышарын, иккикигэ эрэлэрин,
итиэнэ дзулуйурдари кэрдэрбүттэрэ. Олозу таптышара, киншэ
бэришшээрэ, чинэинэйдэрэ, чинэ ырамаа ким хамт б...б

Сэриг сымарылар хорсун колхозтаахтар тыныча байыларын харыстаммакка гөрдүү үдүлгөттөрө ол да ичин үс моһолу-суту-кураанн, сэригги уонна күс өтүнэн көһөрүүнү үтүрдөөн үлөсөй кыайыны чыстаттык көрсөтүттөрө. Чурапгы оройуонун ол каннырдаах кыайыны уһансыбыт гөрдүү дьонун коллоһотун кыһыл Кошце коллоһо" этэ дигэн ааттыахтын баарабын. Чурапгы дьонун туһуурдарын, кыайыларын күрдүк хорсун быһыны саах олук урут билбэтэр.

Чурапгы оройуонун Мэйдүөхсө нэһилигэин Ленин аатынан колхозтунан Ада дөйдүү кошускучу улуу сэриг сымарылар күс өтүнэн көһөрүлгөн Кэбээйи оройуонун Ижис дүүрүн нэһилигэин Төһүрүк күс дигэн сиргэр хордуйан олбун, Кошце үтүөхтара ол дөйдүү хаалбыт колхозтаахтар ааттара бу бааллар:

1	Васильева	Акулина Николаевна	46	1943
2	Васильева	Акулина Николаевна	15	12. IX. 42
3	Владимиров	Василий Михайлович		31. III. 43
4	Григорьев	Егор Егорович	61	13. II. 43
5	Григорьева	Мария Николаевна	53	13. X. 42
6	Григорьев	Илья Егорович	10	7. II. 43
7	Григорьев	Егор Егорович	7	1943
8	Григорьева	Матьяна Петровна	27	14. II. 43
9	Григорьев	Григорий Степанович	3	12. XII. 42
10	Кириллина	Ульяна Егоровна	61	20. X. 42
11	Кораккина	Анастасия Ивановна	40	15. XI. 42
12	Кораккин	Таврил. Романович	18	10. VI. 43
13	Кораккин	Иннокентий Саввич	46	20. XII. 42
14	Пестерев	Иван Таврильевич	40	12. XII. 42
15	Пестерева	Фекла Таврильевна	65	11. III. 43
16	Пестерев	Аркадий Иванович	7	11. X. 42
17	Пестерева	Екатерина Ивановна	5	1942

18	Платонов	Василий	Инокентьевич	30	12.11.43
19	Платонов	Петр	Алексеевич	56	15.XI.42
20	Посельский	Илья	Павлович	60	17.11.43
21	Посельская	Парасковья	Бригорьевна	58	10.IV.43
22	Посельская	Акулина	Ильинна	38	15.11.43
23	Посельский	Иван	Ильич	32	25.V.43
24	Посельский	Петр	Ильич	6	VI.43
25	Протодаконова	Акулина	Ивановна	41	2.VI.43
26	Протодаконов	Егор	Аковлевич	10	2.VI.43
27	Романов	Константин	Дмитриевич	46	25.X.42
28	Романова	Анастасия	Петровна	42	30.X.42
29	Романова	Парасковья	Константиновна	6	21.X.42
30	Романов	Петр	Константинович	3	1942
31	Романов	Петр	Сергеевич	2	28.X.42
32	Романов	Сергей	Сергеевич	0	1942
33	Романов	Петр	Дмитриевич	42	24.V.43
34	Романова	Матрена	Петровна	3	16.III.43
35	Романов	Ефрем	Петрович	2	1943
36	Романов	Михаил	Таврильевич	8	4.III.43
37	Собакин	Андрей	Кузьмич	62	28.1.43
38	Собакина	Софья	Николаевна	55	15.IV.43
39	Собакин	Василий	Кузьмич	60	9.III.43
40	Собакина	Екатерина	Петровна	54	26.III.43
41	Собакин	Алексей	Васильевич	8	28.VI.43
42	Собакин	Кузьма	Васильевич	6	1942
43	Собакин	Николай	Васильевич	5	17.XII.42
44	Собакин	Василий	Васильевич	4	1942
45	Собакин	Таврил	Константинович	13	III.43

46	Собакин Дмитрий Гаврильевич	3	15.1.43
47	Собакина Зоя Гаврильевна	2	15.1.43
48	Сокольников Егор Павлович	52	28.1.43
49	Сокольникова Александра Ивановна	48	10.11.43
50	Сокольникова Ульяна Егоровна		15.1.43
51	Сокольникова Наталья Егоровна	7	18.1.43
52	Сокольников Павел Егорович	5	16.1.43
53	Сокольников Николай Павлович	50	XI.43
54	Сокольникова Евдокия Николаевна	33	12.XII.42
55	Сокольникова Мария Федотовна	6	4.1.43
56	Сокольникова Матрена Кузьминична	23	19.IX.42
57	Сокольников Иван Трофимович	1,5	17.IV.43
58	Сокольников Степан Яковлевич	60	16.11.43
59	Спиридонова Елена Егоровна	44	12.XII.42
60	Спиридонов Гаврил Николаевич	40	12.XII.42
61	Софронов Михаил Алексеевич	16	9.X.42
62	Редулов Иван Николаевич	46	10.IV.43

Үнэ саас тухары кэриэстэбил буолуохтун!

Мэдэрхсөн нэгмилзний Ленин аатынан колхозтан
сэрхи толоонугар охитубуттара.

- 1 Политрук Андросов Василий Петрович 6.11.1943
- 2 рядовой Божедонов Павел Павлович
- 3 рядовой Григорьев Николай Егорович 10. 1944
- 4 рядовой Кирьякин Василий Федорович 24.03.1942
- 5 моряк Корякин Василий Романович сураха суох султут.
- 6 рядовой Корякин Иван Романович 1945
- 7 рядовой Корякин Трокопий Михайлович .. 4. 1944.
- 8 Капитан Тестерев Стридон Николаевич 1942
- 9 рядовой Романов Василий Николаевич 5.03.1943
- 10 лейтенант Романов Василий Семенович 1942
- 11 рядовой Романов Николай Григорьевич 8.03.1943
- 12 рядовой Романов Семен Петрович 11. 1943.
- 13 рядовой Сокольников Василий Егорович 2. 1943.
- 14 лейтенант Сокольников Егор Дмитриевич 2.02.1943
15. рядовой Сокольников Иосиф Парасович 11. 1942
16. рядовой Сокольников Петр Яковлевич 1943

Таламатнигы оңорчу.

Күүс оттуңа көрүлүшү 55 сыны туюлар көмө тураткан
испит, аны бис сынан көрүшүс сыйдыбыт дон дорунаан
ириэлитин санагыма. Кундузга "Кызыл Скелер" оңорбут
ушукондотт мемориалара козутан сулу-шан сыйдыма. Маны
сүрэн-котон оңорулут дорунаах тэрийээри Анисов Ар. Дн.
Бис сыны была : - эми Ленинер тунсуз, ойдоштур, доруурун
турдоруз, камнититин тургу тутуша, ылымна тарыма ~~эти~~
пааматыннычы тайа баарар оңорор кыжтаахыт - дон
ойу-самаан уктута, сүбэлээбийэ.

Билиги да испитигэр орууа сыйдыр санабынн талааран
көрүлүшүс уонна сэршигэ олбут хаан-уруу дорулутт сүрдик
кериэстэригэр анал аттамыт сайылыкмаргар, кишилер тини-
лэригэр ытык испитин толуган ааттарын суруйан ойдобуккык
пааматыннычы оңорухха дон сорук турдорулуттут.

Ити көмө көрүлүшү кыттылаада Диринкэ 16, атынскраэ
21 кити баара...

Көрүшү кыттылаахтара Флатонов Петр Петрович, Сокольников
Арсений Дмитриевич уонна Федоров Николай Гаврилович доруламыт
сүбэлээн бараммыт дорулутт кытты Бирдүүлээн көпсөтүрөн
сорулукларын билэн донтох күүс утэстэспитий дон
күжээхтик санааныбыт уотай мунибаа оңорухха, тунсуз
тэришээгэ дон быһаардыбыт.

1997 сыл ыам ыйын 23 күнүгэр Диринкэ Ленин к-э көрүшүс сыйдыбы
доруш мунибаа уотсай ^{мунибаа} оңордудут.

Мунибаа тюрт туунаах уураах ыыныа.

1. Ленин аатынан көмө көрүшүс уонна сэршигэ олбут мемориалар
ойдобуккык памятник оңорго, көмө кишиэ Торууда сайылыкка.
2. Улус, нэнилик саламталарыттан, кырдыаастар советтарыттан
көмө оңоролорулар көрдөһөргө;

3. Көпөрүлүү кытмылааснарыттан 150 тыныгыя солкубайынан
колмо көрдүрүз;

4. Пааматыннык оңорутулар сүрүңкүр түмөңү качиссиатын
тэрийэрэ: Сокольников М.Д., Платонов П.П., Федулов Н.З., Собаккин А.
Андросов Н.П., Пестерев В.П., Толстоухов Н.Н., — түмөңү салайсаа-
гытыкан Федулов Н.З., кассирынан Собаккин А.А. акыыра.

Чиз сааламна. Атын сирэ олорор дьоммунулар, телесоронук,
сүрүлүнэ билиртэтибит, сибээстэ сааагыбыт. Муңдайынан,
Толстойдун сыдван оңорумурут памятниктары көрдүбүт, хаар-
тыскаа түтүрдүбүт. Катышыа көпөрүлүү музейин матыры-
йаагарын кытта билистибит.

Чууе сааа баыбардааныт багышыа Шадрин А.А. кишэ
сырытыбыт, кини үп сүөх — бастаан оңорук, онтон туруорсуду-дүөт.
Нэнилик багышыа Пестерев В.П. — мичилинэн үбү эрэ көрдөмүз, ол
бичиэхэ сүөх, атыныар туох баарынан көмөлөшүсүт дүөтэ,
көчүрүтэ. Күрдүбүсүт советтара Хасов А.С. — көпүннүктэ
харынан көмөлөшкүрү эрэнкүрдэ. Кассир Собаккин А.А. үп хаууя
кэриликтеринэн сырытта, үлэтин саалаама.

Дирин бичиуэлэин олохтооо художник Федоров П.П. — ка кылаца-
бытын этэн көмөлөшкүрү көрдөсүтүтүн үлгүлүк ылынан
үс төртөт оңорон бизрүэ олортон биридэстэринэн сирдүтэн
оңорор буюмуну.

Пааматынныкка үс тилир турбаны көккөлөтүннори туруо-
раа икки өтүчүр цементной панеллара — биридэстэр сэринэ
астыбүт буюуннарыт, иккинчүр көпөрүкү баран үчүсүмүс ол
дөйдүө хаалыт дьоммун ааттары сүрүлүр — дүөн быһаардыбыт.

Сыаама көпүкүтинэн алышиневай лиско тэһэ охсон
сүрүлүр талыбыт. Дирин олохтооо Катышев И.С. көрдөмүтүн
таба өйдөөн ылына, үлэтин саалаама.

1997 оны өт ыйын 8 күнэ

Таламатыннык турухтаах сирин көнүлэтэн, быһан ылан
бэлэ аннаары ҕочуудаа бардыбыт. Сайылыкка киирэри кытта
тыа сааһыгар соллоһа ыйааһыбыт сирин-туолун охороочу,
улууса билиэр алыһыт Ар. Дм. Аммосов үлэһэтэ. Оһо сырт-
тыһар Платонов Н.П., Пестерев В.П., Федулов Н.Т., Федоров Н.П. - художник,
проект авторы, Коракин Н.И. - гравий тиздэ.

Таламатыннык турар сирин айылдаһан үтүө сирин талбыһыт,
алааска киирэри кытта көстө түһэр, айан суолунтан туһас, туһа да
күлүккүр суһа, күн таһаһыттан киирэр дүөрү көрөр, үү төх-
тообот, үрдүк айыһа анааһыттан күрдүк табыһаһаах сир. Хайы-
һыһа ардаһтан иһин Төрдөс үрийэһиттэн Жүйүгэс төлсөнүһар
дүөрү сыһыһы үтүн иһини хайар, оһон сайылык сирин үтүө өттүн.
төн көстүүлээх.

10 метр усталаах, 8 метр туоралаах сирин Үһөһэ Айыһы -
лартан сирин-туолун тутуһан көрдөһөн, үөт өттөн аһаһа
бэлэ аһыһыт.

2 метр дүрүһээх.

Үлэһэттэр:

1. Федосов Ник. Петр.
2. Федосов Ник. Петр.
3. Федосов Ник. Петр.
4. Пестерев В.П.

5. Федосов Ник. Петр.
6. Платонов Н.П.
7. Федосов Ник. Петр.
8. Федосов Ник. Петр.

Үлэһэттэр:

Үлэһэттэр:

Үлэһэттэр:

1. Федосов Н.Т.
2. Федосов В.Н.
3. Федосов Н.Н.
4. Платонов Н.П.
5. Пестерев В.П.
6. Федосов Н.П.
7. Федосов Н.П.
8. Федосов В.П.

9. Федосов Н.Т.
10. Федосов В.Н.
11. Федосов Н.Н.
12. Платонов Н.П.
13. Пестерев В.П.
14. Федосов Н.П.
15. Федосов Н.П.
16. Федосов В.П.

От ыйын 7 күнэ.

Таматник олбурун оңорчу. 10м. усталаах, 8м. кэтиттээх.

Икки мас чүт күрүө. 6раас, төгөн мастары киллэрэн суоруу, сулуйуу, бағаналарын чүттөөн олордуу, устата 2м. ахсаана - 20 шт., суулугас 6, 20 см, ахсаана 2 шт., 4, 20 см, ахсаана - 14, 3 м. - ахсаана 2 шт.

Чөлөөттүүлэр: 1. Собакин 2м. Гаврилевич

2 Собакин Вячеслав Алексеевич

3 Пестерев Василий Петрович

4 Плоскоухов Николай Ник.

5 Тарабукин Василий Елисеевич

6 Платонов Петр Петр.

7 Федулов Ник. Гавр

8 Федулов Василий Ник.

9 Федулов Ник. Ник.

Балазан ыйын 15 күнэ.

Буор чөлөөт, тракшея ханыта. 3 метр усталаах, 1 м. туоралаах 2 метр диригнээх.

Чөлөөттүүлэр:

1. Тарасов Ник. Петр.

2 Филиппов Михаил Петр.

3 Тарабукин Вас. Елис.

4 Пестерев Вас. Петр.

5. Федулов Гаврил Ник.

6 Платонов Петр Петр.

7 Федулов Ник. Гавр.

8. Румянцев Юрий Иванович. -
Уазигынан дьону таста.

Балазан ыйын 18 күнэ.

Чө омвоон остоуобатын туруоруу.

Чөлөөттүүлэр:

1 Федулов Н. Г.

2 Федулов В. Н.

3 Федулов Н. Н.

4 Платонов П. П.

5 Пестерев В. П.

6 Филиппов М. П.

7 Тарасов Н. П.

8 Тарабукин В. Г.

9 Тарабукин Ефрем Вас.

10 Григорьев Семен Степ.

11 Собакин Семен Гавр. дьону таста,
чөлөөттөө.

12 Тютин Петр Ник - турба тийдэ, чөлөөттөө.

13 Мартынов Р. М. - автокранчык,
чөлөөттөө.

14 Хоряхин Ник. Ив. - Ураи масынан,
чөлөөттөө.

15 Румянцев Ю. И. - дьону таста, чөлөөттөө.

16 Сидоров С. Г. - 20т. мал тийдэ,
көмөлөөттөө.

Балазан ыйын 19 күнэ.

Цементнай плиталары түрүөрүү.

Умдэтчилэр:

1 Федулов Н.Е.	7 Тарабукин Вас. Вас.
2 Федулов В.Н.	8 Сидоров С.Е. - ДМ трактордаах
3 Федулов Н.Н.	9 Фокин П.Н. - Беларусь трактордаах
4 Филиппов М.П.	10 Мартынов Р.М. - автокран
5 Пестерев В.П.	11 Собакин Сем. Гавр - УАЗ дьону таар,
Кочетовор
6 Платонов П.П.	12 Собакин Гавр. Гавр -

Балазан ыйын 20 күнэ.

Цементхэтин, плита тэлэттин, гравий,
цемент аңааһы.

Умдэтчилэр:

1 Федулов Н.Е.	7 Фокин П.Н. - Ковшукдаах трактордаах
2 Федулов Н.Н.	8 Корякин Н.И. - Урал массивнаах
3 Платонов П.П.	9 Тарабукин В.Е.
4 Пестерев В.П.	10 Тарабукин Гавриил Вас.
5 Собакин Вадим Ал.	11 Собакин Семен Гавр. Уазиктаах
6 Мартынов Р.М. - автокрановщик.	

Балазан ыйын 22 күнэ.

Цемент кутуута.

Умдэтчилэр:

1 Платонов И.И.	6 Аммосов Ник. Ник.
2 Тарабукин В.Е.	7 Сидоров С.Е.
3 Федулов Н.Е.	8 Божедонов Григ. Вас.
4 Собакин Алексей Андр.	9 Собакин Семен Гавр.
5 Андросов Ник. Петр.	10 Момстоуков Андр. Ник.

Балазан ыйын 23 хүнэ.

Цөмөнхэтний хайгаастары бүлэгтний.

Цүлээтнийэр:

- 1 платонов Н.П.
- 2 тарабукин В.Е.
- 3 Федулов Н.Т.
- 4 Собакин А.А.
- 5 Андросов Н.П.
- 6 Аммосов М.Н.
- 7 Григорьев С.С.
- 8 Собакин С.Т.

Балазан ыйын 25 хүнэ.

Смоллары, сулуру, суругу плиталарга чилжэлээний, кырааска-
лааһык, затиркалааһык, территорияны ыраастааһык, —
үлэжи түшүктээний.

Цүлээтнийэр: 1. Платонов Н.П.

2. тарабукин В.Е.

3. тарабукин Е.В.

4. Федулов Н.Т.

5. Федулов В.Н.

6. Федулов Н.Н.

7. Аммосов М.Н.

8. Собакин А.А.

9. Собакин Д.Т.

10. Собакин Т.Т.

11. Андросов Н.П.

12. Толстоухов А.Н.

Чуулганы дүгээр үлэжүүлэгч
М.Н. Аммосов

26.09.97

Тамгянникка цэдмэтгилэр.

1. Платонов Я. Я. 9 кун
2. Федулов Н. Я. 9 -
3. Тарабукин В. Е. 7 "
4. Пестерев Вас. Петр. 6 "
5. Федулов Ник. Ник. 5 "
6. Собакин Семен Гавр. 5 "
7. Федулов Вас. Ник. 4 "
8. Анмосов Ник. Ник. 3 "
9. Собакин Алексей Андр. 3 "
10. Андреев Ник. Петр. 3 "
11. Филиппов Мих. Петр. 3 "
12. Сидоров Сем. Ев. 3 "
13. Фокин Петр Ник. 3 "
14. Мартынов Рев. Мих. 3 "
15. Корякин Ник. Ив. 3 "
16. Федоров Павел Петр. 3 "
17. Собакин Вад. Алекс. 2 "
18. Собакин Дим. Гавр. 4 "
19. Собакин Гавр. Гавр. 2 "
20. Молотухов Аф. Ник. 2 "
21. Тарасов Ник. Петр. 2 "
22. Румянцев Юр. Ив. 2 "

23. Григорьев Иван Ст. 2 кун
24. Федулов Гавр. Ник. 1 "
25. Анмосов Аф. Дим. 1 "
26. Боженов Григ. Вас. 1 "
27. Молотухов Ник. Ник. 1 "
28. Лукин Алекс. Петр. 1 "
29. Тарабукин Евр. Вас. 3 "

29 кили 96 члэ кунун овордо.

1.	3.07.97	- 6 кили
2.	7.07.97	- 9 "
3.	15.09.97	- 8 "
4.	18.09.97	- 16 "
5.	19.09.97	- 12 "
6.	20.09.97	- 11 "
7.	22.09.97	- 10 "
8.	23.09.97	- 8 "
9.	25.09.97	- 12 "

32 кили

Чулэ хунун дьилэригэр садаанья
ылан цэдмэтгилэр.

Н. Федулов
26.09.97

Оңорчуллубут памятник сыакалаах историческай
кырдыаах кэпсэи туураарынан, толору көрдөрүлгөрүнөн атын-
тартаан уратылаах. Көһөрүлүмүз өлбүт дьоммутун колхозка
сунуулуунан үлүсүбүт Сокольников профессор Дмитрий армияда
барыар дуури сүрүян илбэ сыгдар эбит, ону үчүс кишини
кытта кэпсэткөн, туолкайданан, ыалларынан бэрээдэктэн
памятникка киллэрдүбүт. Ити сыаната билимбэт улахан
үлүстүн ичин махтанабын.

Памятник оңорчуллубут сүбэ-ама буолбут, көмөлөсүт,
хара, ирик үлүлэрүгэр кыттыбын дьоммутулар махтанабын.
Памятник хайаан да оңорчуллубутуулар туһунан аан бастаан
идеялар бийрбүт.
Кытыктык үкүт кишинэн Киндүлгэ мемориал оңорторбут Ара-
настий Дмитрий Аммосов буолар

Оңорчуллубутулар үлүс сыратын бийрүгэ, алгыһын тигэртэ.

Үчүс кишибит сүбэтэн, алгыһын ылынан
түмөнү тэриһэн, дьону тардан кылгас көмүгэ оңордубут. Кини
ис сүрэхпиттэн махтанабын.

Бу Чочуудаа үөскээбит оҕо сыгдан илгэнээх, эитээ
чуллубут үчүлүк сөтүөлээбит, кысэр көтүлүбүт, дуолулар оон-
көөбүт-көрүлүбүт, дойдутун олус талтыыр, көһөрүлүмү эрийн-
лууну барытын билбүт, түмөнү саамай сис киһитэ, тэрийгэ
үлүс Петр Петрович Платонов көһөрүлүмү согулун туһунан
хайыаттарга үчүсүк сүрүяра, памятник оңорчуллубутулар ким
көмөлөһүөй дууэн ыһытык туруордубутун оройуон дьомо билэл-
лэр. Билигин бэйэтэ дьону түмэн, көмүлгэни үлүс туруорда
памятник оңоруста, ыра санаанын толордо. Кинигэ
махтанабын.

Билигин көрдөрүлүбүтүнөн кумааһыга аан бастаан
тэһэ аһыан памятник эекиһин оңорон бийрбүт

художник Павел Петрович Федоров бичихэ элбэх сүбэни-амань
бүрбимэ, оюулуутулар бэйтинэн сыдван хара үлэтигэр
көмөлөөсүтэ, Вйбүт азатынан кинини ааттыбыт, кинигэ
улахан мажтал.

Памятниктыт саамай сиркилэтин - сургуун аю-
мийга 86 киһи араспаанньатын, аатын, азатын аатын,
саанын, олбут күннэрин толору сургуун олбуттар сүрдүк
ааттарын көлөһү турар ына оюурут Иван Семенович Хайнаев^{ка}
мажтанабыт.

Паматник оюулуутулар кыттыбыт дьон бары мажары-
лаахтык үлэлэтилэр, бэйэлэрин транспордарынан матырыйаал
тигидилэр, дьону тастылар, барыларылар мажтал.
Чорботон билиэтэтэхтэ көлөрүү кыттымааза буолбатар дааны
көкүлүн санаан сэттэ уонгалаах Евсений Евсеевич Тарабу-
кин дьыттин хатын-хатын 9 тахсыттан 7-гэр сырытта, дьону
көүлэттэ, оолорун үлүэ азамата, паматник оюулуутулар
Эбенин киллэрэн оюоттордо. Атын колхозтары кытта көлүүтэ
сыдыбыт Филиппов Михаил Петрович, Тарасов Николай Петрович
база өттүнэринэн үлэлэтилэр, көлү-нэми үөхкэттилэр. Михаил
Петрович эти киллэрбитэ - атын сиртэн түгү да көтөһүмүтэ,
олохтоох матырыйаалынан оюрун - дьобитэ үлүэ көдүүсүтэ
буола, паматник кынаас көлүүтэ бэйбүт кыахтытынан оюулуунна.

Олохтоох администратция улахан көдүүсүтэ көлүүтэ
оюордо, эрэнэрбитин толордо, баһык Нестерев Еврей Николаевич,
Карпов Иван Иванович, кырдыаастар советтара Нахимова Любовь
Викторовна бичи үлэбитин күнүтэ хонтурууга ылан, тус
кыааларынан барытынан ^{анынан-чөлүнэн} көмөлөөтөн, транспортынан эрэй суох
хааһыйдылар. И.С. Нахимова хоргынан көмөлөөтө.
Улахан мажталытын кинилэргэ ахыбыт.
Бар дьылааһыт олохтут көргүн көрдүс кэмий историческай
мүһүтэ буолбут бу ытык өйдөбүл - паматниктытын ыччаллыгы -
гар аныбыт, кинилэр харысмаан көрө-истэ сыдынах тугаахтар.